

LÉČIVÉ ROSTLINY

KONTRYHEL OBECNÝ

Lenka Slapničková
UČO: 453564

Kontryhel obecný (*Alchemilla vulgaris* Bus, non L.)

- **Říše** rostliny (*Plantae*)
- **Třída** vyšší dvouděložné rostliny (*Rosopsida*)
- **Podtřída** *Rosidae*
- **Řád** růžotvaré (*Rosales*)
- **Čeled'** růžovité (*Rosaceae*)
- **Rod** kontryhel (*Alchemilla*)

Kontryhel obecný (*Alchemilla vulgaris* Bus, non L.)

- je **léčivá rostlina** z čeledi růžovitých.
- Kontryhel obecný je souborný název pro několik desítek velmi podobných a systematicky často problematických druhů, z nichž nejběžnější je
  - kontryhel žlutozelený (*A. xanthochlora*)
  - kontryhel holý (*A. glabra*)
  - kontryhel pastvinný (*A. pastoralis*).

Vzhled rostliny

- Je to bylina s dlouhým oddenkem, pokrytým zbytky odumřelých listů
- Z oddenku vybíhá přízemní růžice dlouze řapíkatých, 9-11laločných listů, které jsou svrchu lysé, na spodní straně ochlupené,
- Lodyha je 10 až 30 cm vysoká, vystoupavá až přímá a v horní části větvená.

- **Květenství tvoří žlutozelené kvítky.**
- Květy jsou pravidelné, oboupohlavné, se čtyřmi kališními i korunními lístky.
- Tyčinky jsou také čtyři, jeden pestík dozrává po oplození v nažku.
- Kveté vytrvale od května do září.

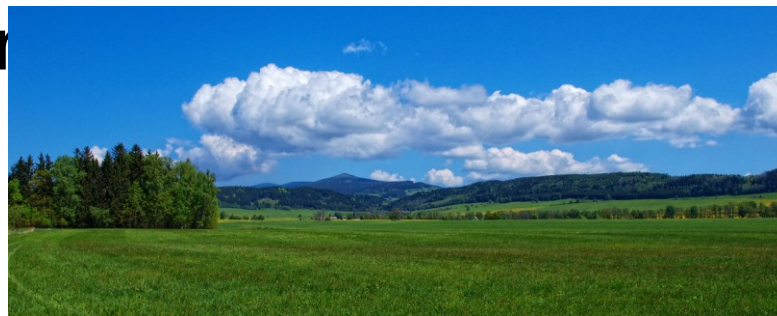

- Listy kontryhele leží někdy naplocho na zemi a ráno v nich vidíme **uprostřed kapičku**, která se leskne jako perla (někdy se říká, že "*kontryhel pláče*", listy kontryhele na sobě mají malinkaté chloupky, díky tomu rosa nesteče, ale zůstane na listu).

Výskyt

- Kontryhel je velmi hojně rozšířen od nížin do hor na loukách, pastvinách, travnatých návších, prameništích, ve světlých vlhčích lesích, u cest a potoků.
- Vyskytuje se téměř v celé Evropě, v mírné a severní Asii a ve východní části Severní Ameriky. Na jih zasahuje až na Kavkaz a do Himálaje, na sever

Použití

- Starověcí alchymisté připisovali této bylině velkou léčivou moc. Latinské pojmenování rodu je odvozeno od slova „alchema“, což znamená alchymista.
- Na dně nálevkovitých listů se dlouho drží kapky rosy či deště, které alchymisté sbírali a používali při hledání kamenu mudrců.
- **Dnes se kontryhel používá jak vnitřně, tak zevně.**
- Hojně je ho využíváno v lidovém léčitelství.

Účinné látky

- Účinnou drogou je nať nebo listy (Herba resp. Folium alchemillae), obsahující **6-8 % hydrolyzovatelných tříslovin, hořčiny, silice, stopy kyseliny salicylové, vitamín C**

Sběr a příprava drogy

- Kvetoucí nať nebo listy se sbírají od května do září a suší se běžným způsobem ve stínu, co nejrychleji a ve slabých vrstvách, poněvadž droga je velice choulostivá, snadno se zapaří a suchá je naopak velmi drobivá.

- Suchá má původní zbarvení, je bez pachu a má svíravou nahořklou chuť.
- Drogu znehodnocují především jinak zbarvené části a cizí organické příměsi.

Vnější použití kontryhelu

- Zevní používání kontryhelu není tak časté.
- Lze ho použít v nálevu k omývání kožních nemocí a odřenin.
- Také ke kloktání a výplachům při zánětech dutiny ústní a hrtanu.
- Dříve hodně se používal k zástavě krvácení, ošetření modřin a k bělení pih.

Vnitřní použití kontryhelu

- Vnitřně se kontryhel používá ve formě nálevu.
- Je vhodný jako svíravý a **protizánětlivý prostředek při průjmech**, poruchách a **zánětlivých onemocnění žaludku a střev**, při krvácení a má také účinky močopudné.
- Kontryhelová nať je také součástí řady gynekologických čajových směsí. Je vhodné ho používat *při silné menstruaci a klimakterických obtížích*.

Kontryhel- nejlepší přítel ženy

Poruchy menstruace a klimakterium

- Kontryhel patří mezi nejdůležitější bylinky na úpravu menstruace. Má blahodárné účinky na dělohu, společně s řebříčkem pomáhá upravovat cyklus při nepravidelné menstruaci, pomáhá také ženám v klimakteriu.

Kontryhel- nejlepší přítel ženy

Těhotenství a poporodní období

- Pomáhá udržet plod
- Vhodné od 3. měsíce užívat ve formě čaje ženám, které jsou náchylné k potratům.
- Po porodu je výborný hlavně v šestinedělí, protože posiluje vazivo dělohy.

Kontryhel- nejlepší přítel ženy

Myomy

- Kontryhel působí proti výskytu děložních myomů.
- Ovšem pokud už se nějaký vyskytne, je velká pravděpodobnost, že se díky pravidelnému pití kontryhelového čaje zmenší, nebo úplně zmizí.

Využití kontryhele v kuchyni

- Kontryhelové listy mají lehce nahořklou chuť.
- Používají se do polévek, salátů, do nádivek, do majonéz a pomazánek.

Děkuji za pozornost

